

for Forslagsstillerne anførte noget om, at Landborepræsentanterne vare for mange i Forhold til Landboerne. Han sagde, at Antallet af Landboere her i Landet var kun $\frac{2}{5}$ af Befolkningen, saa vidt jeg hørte ham. Det er ikke Tilfældet. Antallet af dem, der bo paa Landet er mellem 14 og 1500,000, og det er derfor $\frac{3}{5}$ af alle Landets Indbyggere. (*Borgbjerg*: Jeg sagde ikke Landboere men Landbrugere). Naa, Landbrugere, men heller ikke dette er rigtigt. Hvis det ærede Medlem vil tage de statistiske Bøger frem, vil han se, at ganske vist sættes de, der ernære sig ved Landbrug, til 40 pCt. altsaa $\frac{3}{5}$, men han vil indrømme, at Tyendet paa Landet maa ogsaa regnes med, og dernæst maa Af-tægtsfolk, som udgøre en stor Part af Landbefolkningen, ogsaa regnes med, og Folk, der ernære sig af Jordarbejde paa Landet, maa ogsaa tages med, og saa fremdeles. I Virkeligheden kan det ærede Medlem ikke bruge Tallene paa den Maade, som han syntes at have Lyst til at gøre det i sit Foredrag i Dag.

Den Ordning, vi nu staa paa, eller den Tilstand vi nu staa i, vil jeg hellere sige, den kunne vi ikke blive staaende i, det erkender jeg, og jeg har lige saavel Interesse i og Følelse for at faa Sagen ordnet tilfredsstillende, baade retfærdigt og betryggende i enhver Henseende, som de ærede Forslagsstillere have. Men jeg tror nok, de ærede Forslagsstillere svæve i nogen Misforstaaelse, hvis de tro, at Købstæderne ville faa en saadan overordentlig stor Overvægt, hvis man nu gik til at udvide Antallet af Valgkredse paa det bestaaende Grundlag. Efter en Udregning, som jeg har faaet overladt af rette vedkommende, er Forholdet ganske vist det, at naar man gik til de 153 Valgkredse, vilde København, hvor Forholdet jo er grellest, og Købstæderne vel tilsammen faa 25 ny Valgkredse, og af disse vilde de 4 være tagne væsentligst fra nuværende Landkredse, idet det vilde blive Kredse, hvor Byerne vilde komme i Overvægt, medens Landet tidligere har været det, men samtidig vilde der blive 18 ny rene Landkredse. Det er ikke noget ganske lille Tal, og Forholdet mellem Partierne her inde og mellem Købstad- og Landborepræsentanterne vilde jo slet ikke forrykkes saa væsentligt ved disse Tal, jeg her har nævnt. Men det lægger jeg ikke stor Vægt paa. I Virkeligheden maa man gaa til den Repræsentation, som i enhver Henseende er forsvarlig og retfærdig, uanset hvem der faar Repræsentanter, idet man

maa gaa ud fra, at Vælgerne skulle have ens Rettigheder, og ere Forholdene saaledes i vort Land, at Byernes Folketal er meget stærkere stigende end Landboernes, saa maa Byerne efterhaanden faa flere Repræsentanter, det er klart nok. Gaa vi til en Grundlovsforandring, hvorved man fastsætter Tallet — og jeg vilde mene, at man maatte fastsætte Tallet noget højere end det nuværende, for at Overgangen kunde blive lempeligere — vil man ved en fremtidig Omlægning af Valgkredsene ogsaa have at tage Hensyn til Folketallet, men vi have aldrig holdt paa, at det skal være absolut matematisk nøjagtigt lige store Valgkredse. Det kunne vi i vort Land, hvor der er saa mange Øer og forskellige Landsinddelinger, ikke naa til.

Hertil skal jeg indskrænke mig, idet jeg slutter, som jeg begyndte, med at sige, at jeg ikke kan anbefale Folketinget at vedtage det Forslag, her foreligger.

Anders Nielsen: At der er Trang til Forandring af den nuværende Valgkredsordning, er ubestrideligt og sikkert ogsaa ubestridt, selv om Udgangspunktet for Paavisningen af den Uligelighed, som finder Sted, i mange Tilfælde er fejlagtig eller i alt Fald mangelfuld, som ogsaa nu nævnt af den højtærede Konsejlspræsident. Det gaar jo ikke an til Bedømmelse af dette Forhold at inddele Landets Befolkning efter Næringsveje og sige: Efter denne Inddeling, saaledes som vi nu have taget den efter de statistiske Tabelværker eller paa anden Maade, have Bønderne og Landbrugerne alt for stor en Repræsentation. Man maa jo tage Vælgeren der, hvor man i rent geografisk Henseende finder ham og ikke efter hans sociale Stilling. Altsaa det bør ved denne Lejlighed erkendes, at vi trænge til en Omordning af Valgkredsene, den Ting er sikker nok, selv om man fra forskellige Sider gør sig skyldig i betydelige Overdrivelser, naar man anker over dette Forhold. Men paa den anden Side tror jeg, at vi maa overlade Ledelsen af denne Sag til den højtærede Regering. Jeg er enig med den højtærede Konsejlspræsident i, at denne Sag forberedes ikke ved Nedsættelsen af en parlamentarisk Kommission, vi maa overlade den til den højtærede Regering. Nu har den højtærede Konsejlspræsident talt, og ingen var vel, før han talte, i Tvivl om, hvorledes hans Ord vilde lyde, det vil sige hvorledes Indholdet af hans Tale vilde blive. Lige saa lidt som man kunde tvivle om, hvordan den højtærede